

Gellén Emese

Szervtranszplantált betegeken előforduló bőrtumorok sajátosságai. Field cancerization kezelése photodynamias terápiával Er:YAG lézerrel kombinálva.

Témavezető: Dr. Emri Gabriella

DE KK Bőrgyógyászati Klinika

A non-melanoma bőrtumorok kialakulásának esélye fokozott a szervtranszplantált populációban, melyhez az immunszuppresszió, napfény expozíció, HPV infekció és genetikai tényezők is hozzájárulnak. A szervtranszplantált betegeknél gyakoribb a field cancerisation, ami miatt ún. "mező terápiára" van szükség.

Az elmúlt néhány évben ezen betegpopuláció számára megfelelő gondozási rendszer kialakítását kezdtük el a DE KK Bőrgyógyászati Klinikán. Jelen vizsgálatban az eddig gondozásra jelentkező betegek között mértük fel a legalább egy bőrtumorral rendelkező betegek számát, a bőrtumorok típusát és lokalizációját, a transzplantáció óta eltelt időt, a hepatitis vírus szerológiai státuszt és a kezelési lehetőségeket. Emellett a field cancerisation kezelésében egy újabb módszernek, a frakcionált Er:YAG lézer photodynamias terápiával (PDT) való kombinálásának a terápiás hatékonyságát is vizsgáltuk.

Az 1991-től szervtranszplantáción átesett betegek adatainak retrospektív elemzése alapján 430 vesetranszplantált beteg közül 36-nál alakult ki legalább egy bőrtumor. Közülük két betegnek volt kétszer veseátültetése, egynek pedig májátültetése. Az átlagéletkor a transzplantáció idején 51 év volt. A transzplantációt követően átlagosan 8 évvel később jelentkező az első malignus bőrdaganat. A műtétilag eltávolított bőrléziók közül 104 bizonyult premalignus állapotnak: 90 (36,7%) aktinikus keratosis, 11 (4,5%) keratoacanthoma, 3 (1,2%) cornu cutaneum. Az eltávolított malignus bőrtumorok közül: 38 volt SCC (15,5%), melyből 4 volt intraepidermalis carcinoma, 82 BCC (33,5%), 14 BSC (5,7%), 2 Kaposi sarcoma, 2 Merkel sejtes carcinoma, 1 lentigo maligna melanoma, 1 trichilemmalis carcinoma, 1 malignus eccrin poroma. A BCC és SCC kialakulásának aránya 2.4:1 volt. Multiplex bőrtumor 17 betegnél alakult ki. A bőrdaganatok többsége a fej/nyak régióban (59%) jelent meg. Egyértelmű field cancerisation esetén 3 betegnél alkalmaztunk PDT-t, 5 esetben cryoterápiát és 1 betegnél chemowrap formájában lokális 5-fluorouracilt. 8 beteg volt hepatitis B pozitív, 2 beteg hepatitis C pozitív, 2 beteg pedig mind hepatitis B és C pozitív.

Multiplex aktinikus keratosisal (field cancerisation) rendelkező egyéneknél PDT-t alkalmazunk frakcionált Er:YAG lézer előkezeléssel kombinálva, a PDT hatékonyságának növelése, a terápiás hatás meghosszabbítása céljából. A kezelés előtt, a kezelést követően 24 és 48 órával, illetve a kezelés után 3 hónappal biopsziát veszek a kezelt területekből. Eddig 10 betegnél végeztem ezt a kezelést. A betegek beválasztása és a biopsziás anyagok gyűjtése folyamatos.